

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

*Decizie tradusă și redactată de către Direcția agent guvernamental.
Ea poate suferi modificări de formă.*

SECȚIA A DOUA

DECIZIE

Cerere nr. 28750/11
Andrei VERSILOV
versus Republica Moldova și Rusia

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a doua), întrunită la 18 septembrie 2018 într-un Comitet compus din:

Paul Lemmens, *Președinte*,

Valeriu Grițco,

Stéphanie Mourou-Vikström, *judecători*,

și Hasan Bakırcı, *Grefier adjunct al Secției*,

Având în vedere prezenta cerere depusă 3 mai 2011,

Având în vedere observațiile Guvernului pârât și cele prezentate drept răspuns de către reclamant,

Deliberând, emite următoarea decizie :

ÎN FAPT

1. Reclamantul, dl Andrei Versilov, este cetățean moldovean, născut în 1980 și domiciliat în Bender.

2. Guvernele Republicii Moldova și al Rusiei au fost reprezentate de către agenții săi la acel moment.

3. Circumstanțele cauzei, după cum au fost redată de către părți, pot fi rezumate după cum urmează.

4. La 9 martie 2010 structurile autoproclamatei „Republici Moldovenești Nistrene” („rnm”) l-au reținut pe reclamant. Acestea i-au reproșat faptul că el ar fi făcut inscripții pe pereți și lipit afișe politice în timpul alegerilor locale.

5. Prin urmare, instanțele „rmn” l-au plasat în arest preventiv până la 2 noiembrie 2010, data la care el a fost eliberat.

6. În baza cererii reclamantului, la 26 noiembrie 2010 Procuratura Bender a Republicii Moldova a inițiat o urmărire penală cu privire la privarea sa ilegală de libertate. La 10 decembrie 2012 reclamantul a fost recunoscut în calitate de parte vătămată și parte civilă în cadrul acelei anchete. Ulterior, organul de urmărire penală a audiat reclamantul și concubina acestuia, contactând la fel o organizație non-guvernamentală specializată în protecția drepturilor locuitorilor din Transnistria, precum și misiunea OSCE în Republica Moldova, pentru a obține eventuale informații despre cazul respectiv. La 13 iunie 2011 Procuratura Bender a Republicii Moldova a suspendat urmărirea penală, motivul principal fiind refuzul structurilor „rmn” de a coopera în acest sens.

1. PLÂNGERI

7. Invocând Articolul 5 § 1 din Convenție, reclamantul pretinde că detenția sa de către structurile „rmn” a fost ilegală.

8. Invocând Articolul 5 § 5 din Convenție, el se plânge și de faptul că nu a putut obține despăgubiri pentru detenția sa, considerată ilegală.

2. ÎN DREPT

A. Cu privire la jurisdicție

9. Curtea inițial trebuie să determine dacă faptele invocate de către reclamant cad sub incidența jurisdicției Statelor pârâte în sensul Articolului 1 din Convenție.

1. Argumentele părților

10. Reclamantul susține că circumstanțele cauzei cad sub incidența jurisdicției celor două State pârâte.

11. Guvernul Republicii Moldova admite această afirmație.

12. Din punctul său de vedere, guvernul rus susține că circumstanțele ce stau la baza plângerilor reclamantului nu țin de jurisdicția sa și că, prin urmare, cererea trebuie declarată inadmisibilă *ratione personae* și *ratione loci* în privința Federației Ruse.

2. Aprecierea Curții

13. Curtea reține faptul că, în ceea ce privește jurisdicția, părțile în prezenta cauză au poziții identice ca cele adoptate în cauzele *Catan și alții v. Republica Moldova și Rusia* ([MC], nr. 43370/04, 8252/05 și 18454/06, §§

83-101, CEDO 2012 (extrase)) și *Mozer v. Republica Moldova și Rusia* ([MC], nr. 11138/10, §§ 81-95, CEDO 2016). În mod special, reclamantul și guvernul Republicii Moldova susțin că circumstanțele cad sub incidența jurisdicției celor două State pârâte, în timp ce guvernul rus susține că Federația Rusă nu exercită vreo jurisdicție.

14. Curtea amintește că principiile generale legate de jurisdicție în sensul Articolului 1 din Convenție cu privire la acțiunile și faptele care au avut loc în regiunea transnistreană a Republicii Moldova au fost stabilite în hotărârile *Ilașcu și alții v. Moldova și Rusia* ([MC], nr. 48787/99, §§ 311-319, CEDO 2004-VII), *Catan și alții v. Republica Moldova și Rusia* ([MC], nr. 43370/04, 8252/05 și 18454/06, §§ 103-107, CEDO 2012 (extrase)), cât și, mai recent, *Mozer v. Republica Moldova și Rusia* ([MC], nr. 11138/10, §§ 97-98, CEDO 2016).

15. Cu referire la Republica Moldova, în cauzele *Ilașcu și alții*, *Catan și alții* și *Mozer* (citate mai sus), Curtea a estimat că, deși Republica Moldova nu a exercitat vreo autoritate în regiunea transnistreană, Moldova era Statul teritorial pe care se aflau persoanele din această regiune și, respectiv, acestea se aflau sub jurisdicția sa. Obligația care îi revenea Republicii Moldova conform Articolului 1 din Convenție de a recunoaște oricărei persoane aflate sub jurisdicția sa drepturile și libertățile garantate de Convenție se limita astfel la întreprinderea măsurilor posibile și în conformitate cu dreptul internațional de ordin diplomatic, economic, judiciar sau altul (*Ilașcu și alții*, citat mai sus, § 333, *Catan și alții*, citat mai sus, § 109, și *Mozer*, citat mai sus, § 100). Obligațiile Republicii Moldova în baza Articolului 1 din Convenție au fost descrise drept obligații pozitive (*Ilașcu și alții*, citat mai sus, §§ 322 și 330-331, *Catan și alții*, citat mai sus, §§ 109-110, și *Mozer*, citat mai sus, § 99).

16. Curtea nu vede vreun alt motiv de a distinge prezenta cauză de cele menționate mai sus. Ea reține, printre altele, că Guvernul Republicii Moldova nu a emis nici o obiecție în privința adoptării unei abordări similare. Ea conchide că reclamantul din speță cade sub jurisdicția Republicii Moldova în sensul Articolului 1 din Convenție, doar că responsabilitățile acestui Stat în acțiunile enunțate trebuie să fie stabilite prin prisma obligațiilor pozitive citate mai sus (*Ilașcu și alții*, citat mai sus, § 335).

17. În continuare, Curtea va determina dacă reclamantului i-au fost încălcate drepturile garantate de către Convenție în măsura în care să fie angajată răspunderea Republicii Moldova (*Mozer*, citat mai sus, § 112).

18. Cu referire la Federația Rusă, în mod normal, Curtea ar trebui să examineze inițial dacă faptele cad sub incidența jurisdicției acestui Stat. Totuși, ținând cont de circumstanțele particulare ale prezentei cauze, ea consideră că nu este necesară examinarea acestei chestiuni, iar cererea urmează a fi declarată inadmisibilă în partea ce ține de Rusia din motivele indicate mai jos (a se vedea, în același sens, *Pocasovschi și Mihaila v. Republica Moldova și Rusia*, nr.1089/09, § 47, 29 mai 2018).

B. Cu privire la termenul de șase luni pentru plângerile împotriva Federației Ruse

19. Guvernul rus invocă excepția rezultată din tardivitatea cererii.

20. Curtea face trimitere la principiile generale cu referire la termenul de șase luni rezumate în cauza *Sabri Güneş v. Turcia* ([MC], nr. 27396/06, §§ 39-42 și 54, 29 iunie 2012).

21. Revenind la situația din „rmn”, Curtea reține că ea a stabilit deja în trecut încălcarea Articolului 13 din Convenție de către Federația Rusă, fără posibilitatea de a stabili existența în această țară a remediilor efective pentru a se plânge de încălcarea de către structurile „rmn” a prevederilor Convenției (*Mozer*, menționată mai sus, §§ 211 și 218). Ea consideră că în aceste condiții, în lipsa oricărui remediu efectiv în Rusia, termenul de șase luni pentru plângerile depuse contra acestui Stat cu referire la fapte care au avut loc pe teritoriul „rmn” începe să curgă din data când pretinsă încălcare a încetat.

22. În speță, Curtea reține faptul că reclamantul a fost eliberat la 2 noiembrie 2010 și, astfel, pretinsa încălcare s-a încheiat la acea dată. De asemenea, ea reține că reclamantul și-a înaintat cererea la 3 mai 2011, *id est* la o zi după expirarea termenului de șase luni. Prin urmare și indiferent de faptul dacă circumstanțele cad sau nu sub jurisdicția Federației Ruse, Curtea consideră că plângerile depuse împotriva acestei țări sunt tardive și că ele trebuie respinse prin aplicarea Articolului 35 §§ 1 și 4 din Convenție.

C. Cu referire la plângerile împotriva Republicii Moldova

23. Reclamantul susține că reținerea sa de către structurile „rmn” a fost contrară Articolului 5 § 1 din Convenție. El pretinde, printre altele, că drepturile sale garantate de Articolul 5 § 5 din Convenție au fost ignorate.

24. Guvernul Republicii Moldova a explicat că și-a îndeplinit obligațiile pozitive prin garantarea drepturilor reclamantului.

25. Curtea amintește că la examinarea cauzei *Mozer* ea s-a referit că, până în iulie 2010, în regiunea transnistreană nu exista un sistem care să reflecte tradiția judiciară conformă Convenției (*Mozer*, citat mai sus, § 148). În aceste condiții, nici instanțele „rmn”, nici, implicit, oricare altă structură a „rmn”, nu a putut dispune ca reclamantul în prezenta cauză „să fie arestat și deținut [legal]” în sensul Articolului 5 § 1 c) din Convenție. Prin urmare, reținerea acestui reclamant în baza ordonanțelor emise de către instanțele din „rmn” nu a fost legală în vederea acestei dispoziții (*ibidem*, § 150).

26. În absența noilor informații pertinente care ar demonstra contrariul, Curtea consideră că, de fapt, constatările din hotărârea *Mozer*, invocate în paragraful precedent, rămân valabile în ceea ce privește perioada la care se referă prezenta cauză. În consecință, reținerea reclamantului a fost contrară Articolului 5 § 1 din Convenție.

27. Astfel, Curtea trebuie să determine dacă Republica Moldova și-a onorat obligațiile pozitive de a întreprinde măsurile corespunzătoare și adecvate pentru a-i garanta reclamantului drepturile prevăzute de Articolul 5

§ 1 din Convenție (§ 16 *supra*). În hotărârea *Mozer*, Curtea a statuat că obligațiile pozitive ale Republicii Moldova țineau atât de măsurile necesare pentru restabilirea controlului asupra teritoriului transnistrean, prin exercitarea jurisdicției, cât și măsurile destinate asigurării respectării drepturilor reclamantilor în mod individual (*Mozer*, citat mai sus, § 151).

28. În ceea ce privește aspectul obligațiilor Republicii Moldova, *id est* restabilirea controlului asupra teritoriului național, Curtea a hotărât în cauza *Mozer* că de la începutul ostilităților din 1991-1992 până în luna iulie 2010, Statul a întreprins toate măsurile posibile (*Mozer*, citat mai sus, § 152). În speță, părțile nu au prezentat vreun argument care să indice că guvernul Republicii Moldova și-a modificat poziția cu privire la Transnistria în perioada la care se referă prezenta cauză. Astfel, Curtea nu vede vreun alt motiv de a adopta o concluzie diferită în prezenta cauză (*ibidem*).

29. Cu referire la al doilea aspect al obligațiilor pozitive ale Republicii Moldova, *id est* faptul de a asigura respectarea drepturilor reclamantului, Curtea consideră că în prezenta cauză autoritățile moldovenești au întreprins eforturi pentru a proteja interesele reclamantului. În special, în baza plângerii depuse de partea interesată, procuratura Republicii Moldova a inițiat acțiuni de urmărire penală cu privire la alegațiile cu privire la privarea ilegală de libertate și a întreprins acțiuni procedurale în limita posibilităților lor (§ 6 *supra*).

30. În lumina celor precedate, Curtea consideră că Republica Moldova și-a onorat obligațiile cu privire la reclamant. Prin urmare, plângerea invocată în baza Articolului 5 § 1 din Convenție depusă împotriva acestui Stat este nefondată și trebuie respinsă în baza Articolului 35 §§ 3 și 4 din Convenție.

31. Din aceleași considerente, plânga în baza Articolului 5 § 5 din Convenție depusă împotriva Republicii Moldova trebuie respinsă în baza cu Articolul 35 §§ 3 și 4 din Convenție.

Din aceste considerente, Curtea, în unanimitate,

Declară cererea inadmisibilă.

Întocmită în limba franceză și notificată în scris la 11 octombrie 2018.

Hasan Bakırcı
Grefier adjunct

Paul Lemmens
Președinte